

WITOLD MAŁECKI

Doniecka szkoła prawa gospodarczego – zarys historii i koncepcji

Streszczenie

Doniecka szkoła prawa gospodarczego zaczęła kształtować się na przełomie lat 50. i 60. XX wieku w Związku Radzieckim, kontynuując następnie działalność po uzyskaniu niepodległości przez Ukrainę w 1991 r. Zarówno w warunkach gospodarki nakazowo-rozdzielczej, jak i w ustroju gospodarki rynkowej w donieckiej szkole prawa gospodarczego prezentowano pogląd o zasadności wyodrębnienia prawa gospodarczego jako samodzielnej gałęzi prawa. W okresie socjalizmu to przekonanie uzasadniano przede wszystkim swoistością przedmiotu regulacji prawa gospodarczego, jaki stanowiły stosunki społeczne kształtujące się w sektorze państwowej gospodarki socjalistycznej, z udziałem państwowych organizacji gospodarczych. Po upadku ZSRR i przyjęciu przez Ukrainę systemu gospodarki rynkowej prawo gospodarcze wyodrębniano na podstawie swoistości jego przedmiotu regulacji i metody regulacji. Przedmiotem regulacji prawa gospodarczego jest działalność gospodarcza, będąca działalnością wytwórczą (polegającą na prowadzeniu produkcji, wykonywaniu robót i świadczeniu usług), a zarazem działalnością organizacyjno-majątkową. Metoda regulacji prawa gospodarczego polega na połączeniu metody wiążących nakazów i metody autonomicznych rozstrzygnięć poprzez dopasowanie ich do potrzeb związanych z urzeczywistnieniem społecznego porządku gospodarczego, zasadzającego się na zapewnieniu harmonizacji interesów publicznych i prywatnych oraz zagwarantowaniu partnerskich stosunków w gospodarce. Przedstawiciele donieckiej szkoły prawa gospodarczego odegrali dominującą rolę w przygotowaniu Kodeksu gospodarczego Ukrainy (uchwalonego w 2003 r.), który całościowo reguluje sferę wykonywania działalności gospodarczej, obejmując zarówno pionowe, jak i poziome stosunki prawne kształtujące się z udziałem podmiotów gospodarczych.

Słowa kluczowe: doniecka szkoła prawa gospodarczego – prawo gospodarcze – działalność gospodarcza – metoda regulacji – Kodeks gospodarczy Ukrainy